

Seurakuntaneuvoston lausunto Helsingin seurakuntayhtymän perussääntöehdotuksesta

Oulunkylän seurakunnan seurakuntaneuvosto
09.10.2023 § 131
13/04.00.00/2023

Esittelijä Kirkkoherra, Oulunkylän seurakunta Kosonen Ulla

Päätösehdotus

Perussäännön päivittäminen vastaamaan uutta kirkkolainsäädäntöä on välttämätöntä. Samanaikaisesti on Helsingissä seurakuntayhtymässä käynnissä seurakuntien ja yhteisten toimintojen (seurakuntayhtymä) käytännöllinen ja strateginen työnjaosta sopiminen.

Sisällöllisen työn painopiste tulee jatkossakin säilyä seurakunnissa. Yhtymän keskeinen luonne on toimia seurakuntien yhteistyörakenteena niiltä osin, mitä seurakunnat sovitulla tavalla delegoivat tehtäväksi yhdessä (esimerkiksi sairaalasielunhoito tai perheneuvonta). Muulta osin yhtymän keskeinen rooli on tarjota keskeisiä tukipalveluja, jotka usein edellyttävät erikoistunutta osaamista/ asiantuntijuutta, mm. henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, kiinteistötoimi, tarkastustoimi, keskusrekisterin palvelut. Näiden hyvä hoito edesauttaa seurakuntia keskittymään omaan perustehtäväänsä ja vapauttaa resursseja siihen. Yhtymä ei kuitenkaan ole, eikä sen tule olla, seurakuntien kaltainen toimija.

Oulunkylän seurakuntaneuvosto katsookin oleelliseksi, että tässä yhteydessä perussääntöä muutetaan vain niiltä osin, kuin se on juridisesti välttämätöntä voimaan tulleen kirkkolakiuudistuksen vuoksi. Perusteellisempi perussäännön kirjaaminen ja päivitys täytyy tehdä sen jälkeen, kun työnjakotyöryhmän selvitys on käsitelty ja sen perusteella päätökset tehty luottamuselimissä.

Nyt käsillä olevassa ehdotuksessa uudeksi perussäännöksi on yhtymän sisällöllisiin/ nk. hengellisiin tehtäviin sisällytetty sellaista, joka ei ole nyt voimassa olevassa perussäännössä tai jota kirkkolainsäädäntö ei edellytä. Oulunkylän seurakuntaneuvosto esittää lausuntonaan, että nyt liitteenä oleva perussääntöesitys palautetaan virkamiesvalmisteluun mainituin evästyksin.

Käsittely

Päätös

Esityksen mukaan.

Päätöshistoria

Selostus

Perussääntö on sopimusasiakirja, jossa määritellään seurakuntayhtymän ja sen muodostamien seurakuntien toimivaltasuhteita ja omistuksia sekä vastuiden, valtuuksien ja tehtäväalueiden keskinäistä jakoa.

Yhteinen kirkkoneuvosto (YKN) on kokouksessaan 17.8.2023(/210) hyväksynyt ehdotuksen seurakuntayhtymän uudeksi perussäännöksi. Perussäännön muutos edellyttää lausuntoja Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnilta sekä

yhteistyötoimikunnalta. YKN pyytää lausunnot 15.10.2023 mennessä. YKN käsittelee saapuneet lausunnot kokouksessaan 2.11.2023 ja päättää tuolloin esityksestään yhteiselle kirkkovaltuustolle koskien seurakuntayhtymän perussäännön muuttamista.

Taustaa

Uusi kirkkolainsäädäntö on astunut voimaan 1.7.2023 alkaen. Seurakuntatalouksilla on kuuden kuukauden siirtymäaika saattaa omat sääntönsä vastaamaan uuden kirkkolainsäädännön kirjauksia. Helsingin seurakuntayhtymän osalta sääntöjen päivittämisen keskiössä ovat seurakuntayhtymän perussääntö sekä yhteisen kirkkoneuvoston ohjesäännöstä, yhteisen kirkkovaltuuston työjärjestyksestä ja hallinnon johtosäännöstä koottava uusi hallintosääntö.

Näiden lisäksi vuoden 2023 loppuun mennessä tullaan päivittämään myös muut seurakuntayhtymän sellaiset säännöt ja ohjeet, joissa on viittauksia kirkkolainsäädäntöön. Tällaisia ovat muun muassa hautaustoimen ohjesääntö, hautainhoitorahaston säännöt, hankintaohjeet, arkistosääntö ja kielisääntö.

Seurakuntayhtymän uuden perussäännön valmistelu on tehty suurelta osin jo muutamia vuosia sitten. Tuolloin säännön uudistaminen jätettiin kuitenkin lopulta toteuttamatta, koska uudessa perussäännössä haluttiin huomioida myös seurakunnallisen työn työnjaon uudistussuunnitelmista mahdollisesti esiin nousevat muutostarpeet. Nyt, kirkkolainsäädännön muututtua, on perussäännön päivittäminen vastaamaan uuden lain määräyksiä välttämätöntä 31.12.2023 mennessä. Työnjaon jatkokehitysprojektin on määrä saada työnsä valmiiksi vuoden 2024 aikana. Näin ollen perussääntö tulee tässä vaiheessa laatia vastaamaan työnjaon nykytilaa, tiedostaen samalla, että perussääntöä tullaan tarvittaessa päivittämään uudelleen vuoden 2024 aikana, tulevaisuuden työnjaon linjausten valmistuttua.

Muutosehdotukset

Ehdotus uudeksi perussäännöksi on laadittu kokonaisuudessaan niin, että se vastaa mahdollisimman tarkasti nykyistä työnjakoa seurakuntien ja seurakuntayhtymän / yhteisten palveluiden välillä. Nykyisessä perussäännössä (kts. liite) oleva maininta palvelevasta puhelimesta on jätetty uudesta perussääntöehdotuksesta pois, koska sen voidaan katsoa sisältyvän perussäännössä käytettävään ilmaisuun ”sielunhoidon yhteisiksi sovitut tehtävät”. Palvelevasta puhelimesta luopumista koskevat lausunnot ovat parhaillaan käsittelyssä yhteisessä seurakuntatyössä, ja kysymys palvelevasta puhelimesta luopumisesta on tarkoitus saada yhteisen kirkkovaltuuston päätettäväksi samassa aikataulussa uuden perussäännön käsittelyn kanssa.

Seuraavassa esitetään keskeisimmät eroavuudet nykyisen perussäännön ja laaditun uuden perussääntöehdotuksen välillä:

2 §: Seurakuntien luettelossa on huomioitu Helsingin Mikaelin seurakunnan ja Vartiokylän seurakunnan yhdistyminen Helsingin Mikaelin seurakunnaksi.

3 §: Pykälän 2 momentissa on nostettu esiin tilanne, jossa seurakunnalle lahjoitetaan tai testamentataan omaisuutta. Tällainen omaisuus pysyy 1 momentista Pöytäkirjanote 3 Helsingin seurakuntayhtymä Yhteinen kirkkoneuvosto poiketen seurakunnan omistuksessa, jolloin seurakunta myös vastaa ko. omaisuuteen liittyvistä velvoitteista.

4 § 1 momentti: Kirkkolain kirjausta seurakuntayhtymän tehtävistä on muutettu kirkkolain uudistuksen yhteydessä. Seurakuntayhtymän hoidettavaksi määrättyihin

tehtäviin on uusina asioina lisätty jäsenten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen sekä arkistotoimi. Muilta osin tehtävät vastaavat ajantasaistettuina entisiä.

4 § 2 momentti A-kohta: Henkilöstöhallinnon alaisuuteen kuuluvia tehtäviä on ajantasaistettu. Virkojen perustaminen ja lakkauttaminen ehdotetaan siirrettävän uuden perussäännön myötä seurakuntien itsensä päätettäväksi, kirkkolain mahdollistamalla tavalla.

Uusina tehtäväkokonaisuuksina perussääntöön on lisätty maininnat asianhallinnasta, tietohallinnosta ja hankintatoimesta, koska seurakuntayhtymä huolehtii ko. tehtäväkokonaisuuksista tälläkin hetkellä ja kyseessä ovat suhteellisen laajat, osittain yleishallinnosta erillään olevat kokonaisuudet. Kiinteistö- ja rakennustoimen osalta on huomioitu erilaiset tilanteet koskien korjaus- ja muutostöitä sekä seurakuntayhtymän ulkopuolelta vuokrattavia tiloja. Kiinteistö- ja rakennustoimen on tärkeää olla tietoisia kaikista kiinteistöihin tehtävistä korjaus- ja muutostöistä (9a). Kiinteistö- ja rakennustoimea konsultoimalla pyritään minimoimaan mahdolliset seurakuntien ja seurakuntayhtymän kannalta ongelmalliset ja/tai haitalliset juridiset velvoitteet (9b). Tilanteissa, joissa seurakunnan ja kiinteistötoimen välillä vallitsee näkemusero ulkopuolelta vuokrattavasta tilasta, ratkaisee asian yhteinen kirkkoneuvosto, päättäen samalla, otetaanko kyseinen vuokrasopimus osaksi seurakuntayhtymän sisäistä vuokrajärjestelmää vai vastaako seurakunta vuokrasopimuksen kaikista vastuista ja velvoitteista koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan (9c).

4 § 2 momentti B-kohta: Seurakuntayhtymällä on lähtökohtainen vastuu perussäännön kyseisessä kohdassa luetelluista palvelukokonaisuuksista, mutta yksityiskohtaiset toteutustavat määritellään erikseen johto- ja toimintasäännöissä. Leiri- ja toimintakeskusten osalta on tärkeää huomata, että yhteinen seurakuntatyö vastaa keskuksissa tapahtuvasta toiminnasta, kun taas kiinteistötoimi vastaa leirikeskuskiinteistöistä. Uuteen perussääntöön on lisätty maininnat sellaisista kokonaisuuksista, jotka tälläkin hetkellä ovat seurakuntayhtymän vastuulla, mutta joita ei ole eritelty nykyisessä perussäännössä, kuten yhteinen tilastointi ja tutkimus, yhteiset tapahtumat ja tehtävät sekä ajankohtaisiin ilmiöihin reagoiminen.

Aikataulu

Kirkkolainsäädännön mukaisesti perussääntöä muutettaessa siitä tulee pyytää seurakuntayhtymän seurakuntien lausunnot. Koska uuden perussäännön tulee astua voimaan viimeistään 1.1.2024, joudutaan lausunnot pyytämään suhteellisen tiiviillä aikataululla, 15.10.2023 mennessä.

Yhteisen kirkkoneuvoston on määrä käsitellä saapuneet lausunnot 2.11.2023 kokouksessaan. Mikäli lausunnoista ilmenisi muutostarpeita ehdotettuun perussääntöön, voi yhteinen kirkkoneuvosto käsitellä asian uudelleen 30.11.2023 kokouksessaan niin, että asia saadaan joka tapauksessa yhteisen kirkkovaltuuston käsittelyyn sen 14.12.2023 kokoukseen. Yhteisen kirkkovaltuuston tulee hyväksyä uusi perussääntö vuoden 2023 loppuun mennessä.